

**Табела 5.2** Спецификација предмета

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                       |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------|---------------|
| Студијски програм/студијски програми : Пејзажна архитектура                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |                       |               |
| Врста и ниво студија: Основне академске                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                   |                       |               |
| <b>Назив предмета: Наводњавање -Irrigation</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                       |               |
| <b>Наставник (Име, средње слово, презиме):</b> Боривој, С, Пејић, Ксенија, В, Мачкић                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |                       |               |
| Статус предмета: Изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |                       |               |
| Број ЕСПБ: 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                       |               |
| Услов: нема                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |                       |               |
| <b>Циљ предмета:</b><br>Упознавање студената са основним принципима (агрономски аспекти) примене наводњавања у производњи поврћа, травњака, цвећа и украсних биљних врста, садног материјала (без штетних последица на својства земљишта и животну средину).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                       |               |
| <b>Исход предмета</b><br>Оспособљеност судената за производњу поврћа, цвећа, травњака, украсних биљних врста у условима наводњавања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |                       |               |
| <b>Садржај предмета:</b><br><i>Теоријска настава:</i><br>Дефиниција и значај наводњавања. Историјат наводњавања у свету и нашој земљи. Проблеми који прате наводњавање. Фактори који условљавају наводњавање. Потребе биљака за водом и евапотранспирација. Водни биланс и норма наводњавања. Квалитет воде за наводњавање. Основна физичка својства земљишта. Категорије воде у земљишту и водне константе. Капиларни потенцијал земљишта - рF крива. Ваздух у земљишту. Инфилтрација и брзина водоспроводљивости земљишта. Критични периоди за воду гајених биљака. Приступачност воде биљкама. Оптимални ниво влажности земљишта. Заливна норма. Земљишна, ваздушна и физиолошка суша. Агрономска оцена појединих начина наводњавања. Одређивање времена заливања. Примена наводњавања у посебне сврхе (заштита биљака од мраза применом вештачке кише, освежавајућа заливања). Фертигација. Елементи експлоатације заливног поља. Наводњавање воћака и винове лозе (захтеви воћака и винове лозе за водом, одређивање времена заливања, начини наводњавања и заливне норме у воћњацима и виноградима, наводњавање и квалитет воћа и грожђа, утицај начина одржавања површине између редова у воћњацима и виноградима на водни режим земљишта). Наводњавање поврћа, травњака, цвећа и украсних биљних врста (потребе за водом, одређивање времена заливања, начини наводњавања и заливне норме).<br><i>Практична настава:</i><br>Узимање узорака земљишта. Методе одређивања влажности земљишта. Одређивање водних константи и физичких својстава земљишта. Обрачун количине воде у земљишту и заливне норме. Израда и коришћење рF криве. Обрачун водног биланса и норме наводњавања. Водни биланс као основа у реализацији заливног режима гајених биљака. |                   |                       |               |
| <b>Литература</b><br>1.Бошњак, Ђ.: Наводњавање пољопривредних усева. Пољопривредни факултет Нови Сад, 1999.<br>2.Бошњак, Ђ., Пејић, Б., Мачкић, К.: Наводњавање пољопривредних усева - Практикум. Пољопривредни факултет Нови Сад, 2012.<br>3.Lascano, R.J. and Sojka, R.E., editors, 2007. Irrigation of Agriculture Crop (second edition). Agronomy Monograph. American Society of Agronomy, Crop Science Society of America, Soil Science Society of America, USA.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                       |               |
| <b>Број часова активне наставе</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |                       | Остали часови |
| Предавања:<br>2x15 = 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Вежбе:<br>2x15=30 | Други облици наставе: |               |
| Студијски истраживачки рад:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |                       |               |
| <b>Методе извођења наставе:</b> Теоријска настава, практичне вежбе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |                       |               |
| <b>Оцена знања (максимални број поена 100)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                       |               |
| <b>Предиспитне обавезе</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>поена</b>      | <b>Завршни испит</b>  | <b>поена</b>  |
| активност у току предавања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   | писмени испит         |               |
| практична настава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>10</b>         | усмени испт           | <b>60</b>     |
| колоквијум-и                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>30</b>         | .....                 |               |
| Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                   |                       |               |